

สรุปวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาเรื่องอุปสรรคและปัญหาการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล เนื่องจากการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลนั้นมีปัญหาต่าง ๆ มาก เช่น ปัญหาโครงสร้างที่ไม่เหมาะสมกับสภาพสุขาภิบาลในปัจจุบัน เกณฑ์การยกฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลที่ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ปัญหาทางด้านงบประมาณ ปัญหาการมีส่วนร่วม (participation) ทางการเมืองของประชาชน เป็นต้น ซึ่งสภาพปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล โดยผู้ศึกษาจะจำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะอุปสรรคและปัญหาการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลจะเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้นเพียงใด ทั้งนี้เพื่อสรุปและเสนอแนะทางในการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจะศึกษาข้อมูลจากความคิดเห็นของประชาชนสุขาภิบาล 978 แห่งทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่สุขาภิบาลประสบอยู่ว่ามีผลต่อการยกฐานะสุขาภิบาลหรือไม่ ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาล และสุขาภิบาล และเสนอแนะทางในการยกฐานะสุขาภิบาลให้เหมาะสม และสอดคล้องกับลักษณะปริมาณ และขอบเขตของงานเทศบาล โดยเฉพาะการส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น

การศึกษาวิจัยนี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาทั้งการวิจัยเอกสาร (documentary research) และการวิจัยสนาม (field research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและถูกต้องมากที่สุด การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงลักษณะงาน อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ปัญหาต่าง ๆ และสภาพความเป็นจริงของสุขาภิบาลในปัจจุบัน และเป็นประโยชน์โดยตรงสำหรับสุขาภิบาลในการยกฐานะตนเองเป็นเทศบาลในอนาคต ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลและสุขาภิบาล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดสมมติฐานเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา คือ หลักเกณฑ์ในการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลไม่สอดคล้องกับสภาพเป็นจริงของสุขาภิบาล

การศึกษาวิจัย ได้ดำเนินการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองท้องถิ่น การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง เนื่องจากสุขาภิบาลเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบหนึ่งและเพื่อศึกษาประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นดังกล่าว ผู้ศึกษายังได้ศึกษาด้านแบบของการปกครองท้องถิ่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อศึกษาถึงข้อดีและข้อเสียของต้นแบบการปกครองหลาย ๆ แบบ

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยศึกษาถึงความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมือง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ระดับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะศึกษาถึงวิวัฒนาการของสุขาภิบาลอำนาจหน้าที่ของสุขาภิบาล วิวัฒนาการของเทศบาลและอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับศึกษาระดับปริญญาตรี ทราบถึงการประกาศใช้พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2528 และแก้ไขเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเน้นการแก้ไขปรับปรุงรูปแบบและองค์ประกอบของคณะกรรมการสุขาภิบาล และผู้ที่ทราบส่วนมากไม่เห็นด้วยในประเด็นดังกล่าว มีความเข้าใจในการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลดีมาก มีความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นระหว่างการมีฐานะเป็นสุขาภิบาล กับการเป็นเทศบาลแตกต่างกัน โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสุขาภิบาลในปัจจุบันมีความเหมาะสม การเจริญเติบโตทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในสุขาภิบาลเป็นไปอย่างสม่ำเสมอและมีความเหมาะสม การบริหารงานของสุขาภิบาลมีประสิทธิภาพดี รายได้ของสุขาภิบาลน้อยควรปรับปรุงอัตราภาษี และรายได้ของสุขาภิบาลมาจากเงินอุดหนุน การจัดเก็บรายได้ของสุขาภิบาลประชาชนยังไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร หน้าที่การบริหารงานของสุขาภิบาลตามที่กฎหมายกำหนดไว้มีมากเกินไป ประชาชนมีความสนใจพอประมาณในด้านความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นแบบสุขาภิบาล ไม่เห็นด้วยกับเกณฑ์การยกฐานะ

สุขาภิบาลเรื่องรายใต้ 12 ล้านบาทขึ้นไป มีความเห็นว่ากรรมการสุขาภิบาล ควรผสมผสานกัน โดยประชาชนที่มาจากการเลือกตั้งมีจำนวนมากว่า และ สุขาภิบาลพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเทศบาลแต่มีเงื่อนไข รูปแบบการปฏิบัติงานของ สุขาภิบาลมีประสิทธิผล และ เห็นด้วยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนจะมี มากขึ้นหากยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล โดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วย กับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากขึ้น เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ พรรคและผู้สมัครหาเสียง ไม่เห็นด้วยว่าประชาชนจะมีบทบาทในชุมชนมากขึ้น หากยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ไม่เห็นด้วยที่ประชาชนจะติดต่อกับราชการ มากขึ้น ไม่เห็นด้วยที่ประชาชนจะเข้าร่วมเดินขบวนตามท้องถนนและเป็นผู้ประท้วง มากขึ้น ไม่เห็นด้วยว่าประชาชนจะเป็นผู้สื่อสารทางการเมืองและติดตามข่าวสาร ทางการเมืองมากขึ้น เห็นด้วยว่าประชาชนจะเข้าใจระบบการปกครองมากขึ้น ไม่เห็นด้วยว่าประชาชนจะควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการมากขึ้น ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าประชาชนจะช่วยเหลือและสนับสนุนต่อระบบการปกครอง ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดที่ว่าประชาชนจะเป็นปฏิปักษ์ต่อระบบ การปกครองท้องถิ่นมากขึ้น และ ไม่เห็นด้วยว่าประชาชนจะสนับสนุนการปกครอง ท้องถิ่นมากขึ้น ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแม้ยกฐานะสุขาภิบาล เป็นเทศบาลประชาชนยังคงไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองเท่าที่ควร

สำหรับข้อสรุป ที่ได้จากการเปิดประเด็นให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ เป็นอุปสรรคต่อการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล มีผู้แสดงความคิดเห็นมากมาย ซึ่งสามารถสรุปได้ ประเด็นดังนี้

1. อุปสรรคด้านความเป็นมาของสุขาภิบาล ซึ่งเป็นการหยิบยื่นให้ ประชาชน มิได้เกิดจากความริเริ่มของประชาชนเอง ประชาชนยังไม่มีความรู้ ทางด้านการปกครองตนเอง รัฐซึ่งเป็นผู้หยิบยื่นให้จึงต้องทำหน้าที่เหมือนเป็นพี่ เลี้ยงตลอดมา

2. ความไม่สนใจของประชาชน เนื่องจากการเป็นพี่เลี้ยงของภาค รัฐ ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคอยเสนอแนะแนวทางด้านต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ภาวระ บวนการปกครองท้องถิ่นจึง เสมือนเป็นหน้าที่ของรัฐและข้าราชการ

3. การเข้าร่วมของประชาชนเป็นไปได้อย่าง เนื่องจากกรรมการสุขาภิบาลมิได้มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลฝ่ายบริหารอย่างจริงจัง การเสนอความคิดเห็นผ่านกรรมการสุขาภิบาลจึงเป็นไปได้อย่าง และอาจมาจากประชาชนส่วนมากเกรงกลัวข้าราชการอันเป็นผู้บริหาร จึงไม่กล้าที่จะเข้ามีส่วนร่วม

4. ด้านการจัดจ่ายเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ซึ่งร่างโดยข้าราชการเป็นส่วนมาก เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นขาดความรู้ความสามารถจึงดูเหมือนเป็นจุดอ่อนของประชาชนในการปกครองตนเอง

5. ด้านการศึกษาของประชาชน ซึ่งดูเหมือนจะเป็นอุปสรรคสำคัญของการปกครองท้องถิ่นทุกประเภท

จากประเด็นอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้ประมวลความคิดเห็นมาแล้วนี้จะเห็นว่า อุปสรรคด้านการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งและเกี่ยวเนื่องสอดคล้องตลอดจนส่งผลกระทบต่ออุปสรรคด้านอื่น ๆ ด้วย

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการยกฐานะสุขาภิบาล เป็นเทศบาลในข้อคำถามที่ 19 ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอ ในส่วนของข้อเสนอแนวต่อไป

วิเคราะห์

จากการศึกษาถึงอุปสรรคและปัญหาการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ผู้ศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจหลายประการด้วยกัน ดังจะเห็นว่าประธานกรรมการสุขาภิบาลทั้ง 978 แห่ง ส่วนมากเห็นว่ายังไม่เป็นการเหมาะสมที่จะยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล เนื่องจากเห็นว่าเทศบาลกับสุขาภิบาลมีความแตกต่างกันหลายด้าน และเห็นว่ารูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบสุขาภิบาลจะสามารถมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานมากกว่า ถึงแม้สุขาภิบาลดังกล่าวจะมีการเติบโตอย่างสม่ำเสมอก็ตาม แต่สุขาภิบาลยังต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง มีรายได้เป็นของตัวเองน้อย นอกจากนี้สิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่ง คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากประชาชนยังมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นน้อยมาก

ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นที่ได้กล่าวไว้ในบทต้น ๆ ถึงการปกครองท้องถิ่น ซึ่งมีความสำคัญเพื่อปลูกฝังประชาชนในท้องถิ่นให้เรียนรู้ การปกครองตนเอง และเป็นรากฐานการปกครองในระดับชาติ (Holloway, 1961 : 398 ; Wit, 1967 : 1-3 ; Jackron, 1965 : 39, Robson, 1968 : 574 ; Lineberry and Sharkansky, 1974 : 3).

นอกจากนี้ การปกครองท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชน และทำให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง (Wit, 1967 : 6-7 ; Hill, 1974 : 20) แต่จากผลการศึกษาพบว่าประชาชนในสุขาภิบาลไม่สนใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองแบบสุขาภิบาลมากขึ้นหากมีการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ซึ่งเห็นได้ว่าหากยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล หรือไม่ประชาชนไม่ได้ให้ความสนใจจึงผิดวัตถุประสงค์หลักของการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อสังเกตของผู้ตอบแบบสอบถามว่าการปกครองท้องถิ่นไทย มิได้เกิดจากความต้องการของประชาชน แต่รัฐเป็นผู้หยิบยื่นแบบการปกครองดังกล่าว มาให้ประชาชนได้ใช้ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประชาชนในท้องถิ่นจึงไม่ให้ความสำคัญกับท้องถิ่นมากนัก แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาถึงประเทศต้นแบบของการปกครองท้องถิ่นอันได้แก่ ฝรั่งเศสก็มีได้เกิดตามธรรมชาติ ดังเช่น อังกฤษ กับสหรัฐอเมริกาแต่เกิดจากการหยิบยื่นให้ของรัฐบาล เช่นเดียวกับกรณีของประเทศไทย จึงไม่น่าจะเป็นไปได้ว่าการที่รัฐ เป็นผู้หยิบยื่นระบบการปกครองดังกล่าว ให้ประชาชนจะเป็นสาเหตุสำคัญของความไม่สนใจการปกครองท้องถิ่น อีกประเด็นที่น่าสนใจแก่วัฒนธรรมของคนไทยอันคุ้นเคยกับการเป็นผู้ถูกปกครองมีข้าราชการปกครองแบบเจ้านายมาตั้งแต่ต้นจึงน่าจะเป็นไปได้ว่า ปัจจัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ผลจากการศึกษาอีกประการที่น่าจะน่ากล่าวในที่นี้ ได้แก่ การจัดสรรสินค้าและบริการสาธารณะจำเป็นต้องอาศัย คน วัสดุอุปกรณ์และเงินมาเป็นปัจจัยสำคัญของการดำเนินงาน (Maud and wood, 1975 : 10) แต่จากการศึกษา พบว่าสุขาภิบาลซึ่งบอดหนุนจากรัฐบาลเป็นหลักในการบริหารงานและ

จัดจ้าง ดังนั้นจึงยังต้องขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลกลางด้วย ไม่สามารถเป็นอิสระจากรัฐบาลกลางได้ เมื่อมีการยกฐานะเป็นเทศบาล ซึ่งมีขนาดใหญ่ขึ้น การแข่งขันงบประมาณมากขึ้นย่อมเป็นภาระต่อรัฐบาลด้วยเช่นกัน

เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ อาร์ ซี มาร์ติน (Martin, 1957:86) ได้ชี้ให้เห็นว่า เมื่อการปกครองมีขนาดใหญ่มากขึ้น เฝ้าแต่ก็ยิ่งห่างเหินจากประชาชน และท้องถิ่นมากขึ้น มีลักษณะเป็นระบอบราชการมากขึ้น มีความเป็นประชาธิปไตยน้อยลง มีการควบคุมจากประชาชนน้อยลง ซึ่งแนวความคิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาให้ความสนใจเป็นพิเศษ เนื่องจากพบว่าประชาชนให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นแบบสุขาภิบาลน้อยมากอยู่แล้ว หากมีการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลก็จะยิ่งทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนน้อยลง โดยเฉพาะจากการศึกษาพบว่า เมื่อมีการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมในเรื่องต่อไปนี้มากขึ้น คือ การมีส่วนร่วมเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมเดินขบวน การมีส่วนร่วมเป็นสื่อสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมกำกับดูแลข้อค้นพบดังกล่าวเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่ผู้ศึกษาสนใจว่า หากมีการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล แล้วส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงพิศวัตฤประสงค์ที่สำคัญของการปกครองท้องถิ่น

จากการเสนออุปสรรคต่อการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลประการหนึ่ง ได้แก่ อุปสรรคด้านการศึกษาของประชาชน ซึ่งมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ต่อการปกครองท้องถิ่นน้อยมาก เป็นปัญหาสำคัญที่ผู้ศึกษาให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและเห็นว่าควรหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร็ว

อนึ่งผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่เห็นด้วยกับการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลนั้น ผู้ศึกษาตั้งข้อสังเกตว่า ปัจจุบันมีสุขาภิบาลจำนวนมากที่มีรายได้เกินกว่า 12 ล้านบาท แต่การปกครองแบบเทศบาลต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นมาใหม่ ทำให้ประธานสุขาภิบาลในปัจจุบันหมดอำนาจหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่นลง ประเด็นดังกล่าวน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยกับการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล

อย่างไรก็ตามการจะยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลนั้นมียุทธศาสตร์ที่ต้องคำนึงถึงมากมาย คือ ความพร้อมของท้องถิ่นในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการศึกษาดังที่ได้กล่าวแล้วในตอนต้น ตลอดจนการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการปกครองท้องถิ่น นอกจากนี้จะต้องมีอำนาจในการบริหารท้องถิ่นอย่างเต็มที่ มีอิสระเต็มที่ตามความเหมาะสมในการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น มีกำลังความสามารถเพียงพอในการบริหารงานของท้องถิ่น มีรายได้ของตนเองในการบริหารงานท้องถิ่นและมีการเลือกตัวแทนเพื่อทำหน้าที่บริหารท้องถิ่น แต่การปกครองท้องถิ่นของไทยยังมีความพร้อมของปัจจัยดังกล่าวน้อยมาก จึงควรมีการส่งเสริมให้มีความพร้อมในด้านดังกล่าวมากกว่าที่เป็นอยู่

ข้อเสนอแนะ

1. ในการศึกษาคั้งต่อไปน่าจะมีการเน้นศึกษา ถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน สาเหตุที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมทางการเมืองสนใจการเมือง เพื่อกำหนดแนวทางในการให้ความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่นต่อประชาชนต่อไป
2. ปัญหาด้านการให้ความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่นกับประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระทบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้นน่าจะมีการเน้นการศึกษาเกี่ยวกับประชาชนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
3. รายได้ของสุขาภิบาลไม่เพียงพอที่จะใช้บริหารงาน จึงจำเป็นต้องรับเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง ซึ่งทำให้การบริหารงานของสุขาภิบาลไม่มีอิสระพอ ดังนั้นแม้ว่าส่วนกลางจะให้เงินสนับสนุนกับสุขาภิบาลแล้วก็ไม่ควรไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือกำหนดการปฏิบัติงานของสุขาภิบาล เพราะการกระทำดังกล่าวไม่ได้ส่งเสริมให้การปกครองท้องถิ่นมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
4. ลดการควบคุมจากส่วนกลางให้น้อยลงและเร่งรัดปรับปรุงฐานะการคลังของสุขาภิบาลโดยการขยายฐานการจัดเก็บภาษีและจัดหาแหล่งภาษีเพิ่มเติม การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีและการจัดหารายได้จากการพาณิชย์ โดยการดำเนินการของสุขาภิบาลเอง จะทำให้สุขาภิบาลมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. เน้นการส่งเสริม ให้คำแนะนำและสนับสนุนสุขภาพให้เทียบเท่าเทศบาลในด้านวิชาการ การวางแผนตลอดจนข้อมูล เพื่อให้สุขภาพวางแผนพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปได้ และสามารถรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

6. การปกครองท้องถิ่นไทยมีความใกล้เคียงกับฝรั่งเศสในด้านที่รัฐเป็นผู้หยิบยื่นแนวความคิดดังกล่าวให้ประชาชน ดังนั้นจึงน่าจะมีการศึกษาถึงความแตกต่างของการปกครองท้องถิ่นของทั้ง 2 ประเทศ เพื่อพัฒนาการปกครองท้องถิ่นไทยให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย